ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση 3/86 *

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

A — *Το νομικό πλαίσιο της υπόθεσης*

1. Οι κοινοτικές ρυθμίσεις

Το άρθρο 25, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών, προβλέπει την ευχέρεια εφαρμογής στους παραγωγούς του γεωργικού τομέα κατ' αποκοπή συστήματος αποσκοπούντος στο συμψηφισμό της επιβαρύνσεως με το φόρο προστιθέμενης αξίας που καταβάλλεται για τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών από τους κατ' αποκοπή γεωργούς.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν κατ' αποκοπή ποσοστά συμψηφισμού, τα οποία πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή πριν τα θέσουν σε εφαρμογή. Τα ποσοστά αυτά καθορίζονται βάσει των μακροοικονομικών δεδομένων των τριών τελευταίων ετών που αφορούν αποκλειστικά τους κατ' αποκοπή γεωργούς. Δεν μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την επιστροφή στο σύνολο των κατ' αποκοπή γεωργών ποσών που υπερβαίνουν τις επιβαρύνσεις με τον προηγουμένως καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης αξίας.

Εξάλλου, στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να καθορίζουν διαφορετικά ποσοστά συμψηφισμού για τη δασοκομία, τους διάφορους κλάδους της γεωργίας και την αλιεία.

Τέλος, στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι τα κατ' αποκοπή ποσοστά εφαρμόζονται στην τιμή άνευ φόρου των γεωργικών προϊόντων που οι κατ' αποκοπή γεωργοί παρέδωσαν σε υποκείμενους στο φόρο πλην των κατ' αποκοπή γεωργών και των γεωργικών υπηρεσιών που παρασχέθησαν σε υποκειμένους στο φόρο πλην των κατ' αποκοπή γεωργών.

2. Η επίδικη εθνική ρύθμιση

Δυνάμει του άρθρου 34 του προεδρικού διατάγματος 633 της 26ης Οκτωβρίου 1972 (GURI αριθ. 292 της 11.11.1972), περί θεσπίσεως του φόρου προστιθεμένης αξίας, η Ιταλική Δημοκρατία εισήγαγε ένα κατ' αποκοπή σύστημα για τους παραγωγούς του γεωργικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτού του συστήματος, ο νομοθέτης, επωφελούμενος της ευχέρειας που παρέχει το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 25 της προαναφερθείσας οδηγίας, καθόρισε μια σειρά διαφοροποιημένων κατ' αποκοπή ποσοστών συμψηφισμού για τους διάφορους κλάδους της γεωργίας και ανά κατηγορίες προϊόντων.

Με την υπουργική απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 1983 (GURI αριθ. 58 της 1.3.1983), ο κατ' αποκοπή συντελεστής, για το βόειο και το χοίρειο κρέας καθώς και για το νωπό, μη συμπυκνωμένο και μη σακχαρούχο, γάλα καθορίστηκε, από 1ης Μαρτίου 1983, σε 14 %. Ο συντελεστής αυτός είναι μικρότερος του κατ' αποκοπή συντελεστή επιστροφής 15 % που εφαρμοζόταν προηγουμένως επί των τριών αυτών κατηγοριών προϊόντων βάσει του νόμου 889 της 22ας Δεκεμβρίου 1980 (υπουργική απόφαση της 5ης Ιανουαρίου 1981).

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

Β — *Το ιστορικό της διαφοράς*

Με έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1981, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην ιταλική κυβέρνηση ότι το κατ' αποκοπή σύστημα για τους παραγωγούς του γεωργικού τομέα που είχε εισαχθεί στην Ιταλία με το άρθρο 34 του προαναφερθέντος προεδρικού διατάγματος αριθ. 633 δεν συνάδει προς την παράγραφο 5 του άρθρου 25 της έκτης οδηγίας ΦΠΑ, κατά το μέτρο που δεν απέκλειε από την εφαρμογή του τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών προς άλλο κατ' αποκοπή γεωργό. Εξάλλου, η Επιτροπή επισήμανε ότι ο κατ' αποκοπή συντελεστής συμψηφισμού 15 %, που είχε καθοριστεί για το βόειο και το χοίρειο κρέας καθώς και για το νωπό γάλα, συνεπαγόταν κατ' αποκοπή επιστροφή υπερβαίνουσα σαφώς το ποσό των προηγουμένως καταβληθεισών επιβαρύνσεων και ότι ο υπολογισμός στον οποίο προέβησαν οι ιταλικές αρχές δεν ήταν ο ενδεδειγμένος. Τέλος, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι ο σχετικός στατιστικός υπολογισμός αφορούσε ένα μόνο έτος, ενώ η έκτη οδηγία καθόριζε σε τρία έτη την περίοδο αναφοράς, και ότι ελάμβανε υπόψη το σύνολο των γεωργών, ενώ έπρεπε να χρησιμοποιηθούν μόνο τα μακροοικονομικά δεδομένα που αφορούσαν τους κατ' αποκοπή γεωργούς. Με το ίδιο έγγραφο, η Επιτροπή κάλεσε την ιταλική κυβέρνηση, σύμφωνα με το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών.

Στο έγγραφο αυτό η ιταλική κυβέρνηση απάντησε με δυο υπομνήματα, με ημερομηνία 26 Ιουνίου και 8 Νοεμβρίου 1982, τα οποία διαβιβάστηκαν από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Με τα υπομνήματα αυτά η εν λόγω κυβέρνηση παραδέχθηκε ότι από τους υπολογισμούς της για την τριετία 1978-1980, υπολογισμούς χωρισμένους κατά τομείς, διαπιστώθηκε « ελαφρά υπερεκτίμηση του κατ' αποκοπή ποσοστού συμψηφισμού του ΦΠΑ που είχε καταβληθεί σε προγενέστερο στάδιο όσον αφορά τον τομέα των βοοειδών και των χοιροειδών ». Η ίδια κυβέρνηση δήλωσε ότι είναι πρόθυμη να μειώσει το ποσοστό συμψηφισμού που είχε οριστεί για αυτό τον τομέα. Εξάλλου, υπογράμμισε ότι τα χαρακτηριστικά των ιταλικών κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων διαφέρουν σημαντικά από αυτά των άλλων χωρών της Κοινότητας λόγω του υψηλού κόστους παραγωγής και, κατά συνέπεια, του ΦΠΑ που καταβάλλεται σε προγενέστερο στάδιο. Η ιταλική κυβέρνηση παρατήρησε ότι στην Ιταλία υφίσταται μεγάλος αριθμός πολύ μικρών εκμεταλλεύσεων, η ασήμαντη παραγωγή των οποίων προορίζεται για οικογενειακή κατανάλωση και δεν διατίθεται στο εμπόριο. Ειδικότερα, οι μικρές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που περιλαμβάνουν, παραδείγματος χάρη, ένα βοοειδές και ένα χοίρο, ουδόλως χρησιμοποιούν στοιχεία παραγωγής υποκείμενα στον ΦΠΑ και, επομένως, τα στοιχεία παραγωγής που καταλογίζονται στην κτηνοτροφία επί μακροοικονομικού επιπέδου δεν αφορούν το σύνολο του τομέα αλλά μόνο ένα τμήμα του.

Η Επιτροπή, αφού διαπίστωσε, μετά ένα έτος, ότι η ιταλική κυβέρνηση δεν είχε μειώσει το κατ' αποκοπή ποσοστό συμψηφισμού που είχε οριστεί για τα εν λόγω τρία προϊόντα ενώ δεν ήταν δυνατή η οριστική και συγκεκριμένη εκτίμηση των σχετικών με την κτηνοτροφία υπολογισμών, λόγω ελλείψεως στατιστικών στοιχείων χωρισμένων σε τομείς και ερειδομένων επί επισήμων εγγράφων, αποφάσισε να διατυπώσει, στις 25 Μαρτίου 1985, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία κάλεσε την Ιταλική Δημοκρατία να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς αυτή εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία κοινοποιήσεώς της.

Μέχρι στιγμής, η ιταλική κυβέρνηση δεν έχει απαντήσει σ' αυτή την αιτιολογημένη γνώμη. Εντούτοις, οι ιταλικές αρχές, στο πλαίσιο των τεχνικών διαβουλεύσεων που διεξάγουν με τις υπηρεσίες της Επιτροπής σχετικά με τους υπολογισμούς και τη μεθοδολογία που πρέπει να εφαρμοστούν όσον αφορά τους ιδίους πόρους, υπέβαλαν, με υπόμνημα της 12ης Ιουλίου 1985 της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ιταλίας,

νέους υπολογισμούς για τα έτη 1979 μέχρι 1982 σχετικά με τις κατ' αποκοπή επιστροφές στον τομέα της γεωργίας. Η Επιτροπή αντέδρασε στην υποβολή αυτών των νέων υπολογισμών με έγγραφο της 18ης Σεπτεμβρίου 1985 προς τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας.

Γ — *Έγγραφη διαδικασία*

Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 9 Ιανουαρίου 1986, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη ομαλά. Το Δικαστήριο, ύστερα από έκθεση του εισηγητή δικαστή και μετ' ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων και κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν εγγράφως σε ορισμένες ερωτήσεις. Οι διάδικοι συμμορφώθηκαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ ένα κατ' αποκοπή σύστημα που δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις του άρθρου 25, παράγραφοι 3 και 5, της έκτης οδηγίας 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977, και κατά το ότι δεν προβλέπεται περιορισμός της εφαρμογής του και όσον αφορά το ποσοστό επιστροφής του φόρου προστιθεμένης αξίας που ισχύει για τους παραγωγούς βοείου κρέατος, χοιρείου κρέατος και νωπού γάλακτος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ και την προαναφερθείσα οδηγία·

— να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Η *Ιταλική Δημοκρατία* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή της Επιτροπής·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Η Επιτροπή επισημαίνει τρία σημεία ως προς τα οποία θεωρεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη την προαναφερθείσα οδηγία. Συγκεκριμένα, της προσάπτει: πρώτον, ότι χρησιμοποίησε μακροοικονομικά δεδομένα μη σύμφωνα προς το άρθρο 25, παράγραφος 3 της προαναφερθείσας οδηγίας· δεύτερον, ότι προέβη σε υπερεκτίμηση των κατ' αποκοπή ποσοστών συμψηφισμού που έχουν καθοριστεί για τα βοοειδή, τα χοιροειδή και το γάλα· και, τρίτον, ότι δεν απέκλεισε από το κατ' αποκοπή σύστημα συμψηφισμού τις παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που προορίζονται για τους κατ' αποκοπή γεωργούς.

Α — *Επί της αιτιάσεως σχετικά με τη χρησιμοποίηση μακροοικονομικών δεδομένων μη σύμφωνων προς το άρθρο 25, παράγραφος 3, της προαναφερθείσας οδηγίας*

Η *Επιτροπή* παρατηρεί πρώτον ότι σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 25 της οδηγίας « τα ποσοστά καθορίζονται βάσει μακροοικονομικών δεδομένων των τριών τελευταίων ετών, αναφερομένων μόνο στους κατ' αποκοπή γεωργούς ». Όμως, η πρακτική των ιταλικών αρχών είναι να χρησιμοποιούν για τον υπολογισμό της προηγουμένως καταβληθείσας φορολογικής επιβάρυνσης μακροοικονομικά

δεδομένα αναφερόμενα στο σύνολο της γεωργίας, πράγμα που αναπόφευκτα καταλήγει σε υπερεκτίμηση του ποσοστού της φορολογικής επιβάρυνσης που έχει προηγουμένως καταβληθεί από τους κατ' αποκοπή γεωργούς. Πράγματι, εφόσον δεν γίνεται έκπτωση των συναλλαγών των γεωργών που υπόκεινται στο κανονικό σύστημα, στους φόρους των κατ' αποκοπή γεωργών προστίθενται οι φόροι των γεωργών που έχουν επιλέξει το σύνηθες σύστημα διότι υπόκεινται σε συντελεστή ΦΠΑ σχετικά επαχθέστερο του κατ' αποκοπή συντελεστή επιστροφής.

Πράγματι, από τα 3 εκατομμύρια γεωργικών εκμεταλλεύσεων, μόνο οι 75 000 δεν είναι κατ' αποκοπή. Αλλά, αυτό που έχει σημασία δεν είναι ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων, αλλά ο κύκλος εργασιών τους. Εν προκειμένω, αυτές οι 75 000 εκμεταλλεύσεις είναι οι μεγαλύτερες — έχουν επιλέξει το κανονικό σύστημα επειδή ακριβώς τους είναι περισσότερο ευνοϊκό απ' ό,τι το κατ' αποκοπή, δεδομένου ότι οι εισροές τους (« inputs ») είναι υψηλότερες, λόγω, ιδίως, του βαθμού μηχανοκινήσεώς τους, που συνεπάγεται μεγαλύτερες επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό και, ως εκ τούτου, αναλογικά βαρύτερη φορολόγηση σε προγενέστερο στάδιο.

Δεδομένου ότι οι γεωργικοί λογαριασμοί αποτελούν ένα συνεκτικό σύνολο, δεν επιτρέπεται να αναπροσαρμόζονται οι εισροές προς τα πάνω χωρίς την υποβολή δικαιολογητικών, όπως συμβαίνει με τους υπολογισμούς που υποβάλλονται από τις ιταλικές αρχές, ή να λαμβάνεται υπόψη η πωληθείσα παραγωγή στις εκροές (« outputs ») και όχι στην τελική παραγωγή, όπως ορίζει η μέθοδος του παραρτήματος Γ της οδηγίας.

Εξάλλου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η λήψη υπόψη μακροοικονομικών δεδομένων όσον αφορά τις μη κατ' αποκοπή επιχειρήσεις αποτελεί ένα είδος αποζημίωσης για την « υποτίμηση της αξίας » ορισμένων τομέων παραγωγής, που οφείλεται στους μηχανισμούς του στατιστικού υπολογισμού οι οποίοι δεν επιτρέπουν τη συναγωγή ενδεικτικής ποσόστωσης των μέσων παραγωγής. Κατά την Επιτροπή, δεν αποδείχτηκε η έλλειψη σχετικών στατιστικών στοιχείων, και, εν πάση περιπτώσει, το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη στάση της ιταλικής κυβερνήσεως.

Εξάλλου, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι η αιτιολογημένη γνώμη ή η προσφυγή περιέχουν ισχυρισμούς νέους σε σχέση με αυτούς που περιλαμβάνονται στο έγγραφο οχλήσεως. Δεν πρόκειται για νέους ισχυρισμούς αλλά για πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία που συνάγονται από τις απαντήσεις της ιταλικής κυβερνήσεως. Οι δυο αυτές απαντήσεις περιέχονται στο έγγραφο της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ιταλίας της 26ης Ιουνίου 1982 και στο έγγραφο του ιταλού Υπουργού Γεωργίας της 15ης Φεβρουαρίου 1984.

Στο πρώτο της έγγραφο, η ιταλική κυβέρνηση αναγνώρισε ότι οι ιταλικές αρχές δέχτηκαν « την ύπαρξη ελαφράς υπερεκτιμήσεως του κατ' αποκοπή ποσοστού συμψηφισμού του προηγουμένως καταβληθέντος ΦΠΑ για τους τομείς του βοείου και του χοιρείου κρέατος ». Η Επιτροπή απλώς επανέλαβε τη φράση αυτή στην προσφυγή της· αυτό αποδεικνύει ότι ήδη από το 1982 υφίστατο υπερεκτίμηση.

Εξάλλου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο αρμόδιος ιταλός υπουργός ισχυρίζεται με το δεύτερο έγγραφο ότι η μείωση του κατ' αποκοπή ποσοστού « έχει ως συνέπεια για τους ιταλούς κτηνοτρόφους την απώλεια εισοδήματος 116 περίπου εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (LIT)· ολόκληρος ο τομέας θα κατέρρεε αν η μείωση των εισοδημάτων των κτηνοτρόφων δεν αντισταθμιζόταν από ελαφρά πίεση στην ιταλική αγορά των προϊόντων από άλλες χώρες των οποίων οι κτηνοτρόφοι επωφελούνται από συγκεκριμένα μέτρα στηρίξεως ». Εξ αυτού η Επιτροπή συνήγαγε ότι η ιταλική

κυβέρνηση παραδέχεται ότι η υπερεκτίμηση δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια μορφή ενίσχυσης προς τον τομέα της κτηνοτροφίας, που παρέχεται μέσω μη ορθής εφαρμογής των κανόνων της έκτης οδηγίας.

Η *ιταλική κυβέρνηση* υπογραμμίζει, πρώτον, ότι πριν από την εναρμόνιση, ίσχυε στην Ιταλία, για τη γεωργία στο σύνολό της ειδικό σύστημα το οποίο επέτρεπε στους γεωργούς να παρακρατούν τον ΦΠΑ επί των πωλήσεων, και αυτό ως κατ' αποκοπή συμψηφισμό για τον ΦΠΑ που είχαν καταβάλει για τις αγορές τους. Σε τελευταία ανάλυση, όλοι οι ιταλοί γεωργοί εφάρμοζαν ήδη ένα σύστημα κατ' αποκοπή συμψηφισμού του ΦΠΑ. Μόνο ένας μικρός αριθμός υποκειμένων στο φόρο (75 000 γεωργικές εκμεταλλεύσεις επί συνόλου 3 εκατομμυρίων) είχε υποβάλει τη δήλωση ΦΠΑ για το έτος 1978 και τα προηγούμενα έτη. Κατά συνέπεια, η μη έκπτωση των συναλλαγών των τελευταίων δεν είχε ως αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση της φορολογικής επιβάρυνσης που είχε προηγουμένως καταβληθεί από τους κατ' αποκοπή γεωργούς. Εξάλλου, θα ήταν αρκετά δυσχερές να απομονωθούν οι αριθμοί που αφορούσαν τους γεωργούς υπό κανονικό καθεστώς χωρίς να προκύψει κίνδυνος λαθών που θα απέβαιναν εις βάρος της παραγωγής.

Εξάλλου, η ιταλική κυβέρνηση, αντικρούοντας το επιχείρημα της Επιτροπής ότι οι μεγαλύτερες, από άποψη όγκου κύκλου εργασιών, γεωργικές εκμεταλλεύσεις είχαν επιλέξει το κανονικό σύστημα του ΦΠΑ (και όχι το κατ' αποκοπή σύστημα), υπογραμμίζει ότι από το γεγονός αυτό καταδεικνύεται ότι το κατ' αποκοπή σύστημα δεν συνεπάγεται, όπως διατείνεται η Επιτροπή, επιστροφές μεγαλύτερες των επιβαρύνσεων που έχουν υποστεί οι εκμεταλλεύσεις λόγω του προηγουμένως καταβληθέντος ΦΠΑ. Αυτό αποδεικνύει επιπλέον ότι, στους ενδιαφερόμενους τομείς, ορισμένες γεωργικές εκμεταλλεύσεις υπόκεινται σε επιβαρύνσεις με τον προηγουμένως καταβληθέντα ΦΠΑ που είναι σαφώς μεγαλύτερες από το ποσοστό συμψηφισμού 14 % που έχει καθοριστεί για το κατ' αποκοπή σύστημα, διότι διαφορετικά, οι εν λόγω εκμεταλλεύσεις θα είχαν ασφαλώς επιλέξει το κατ' αποκοπή σύστημα.

Τέλος, η ιταλική κυβέρνηση φρονεί ότι, όπως προκύπτει από το έγγραφο οχλήσεως, η Επιτροπή δεν της προσήψε ότι χρησιμοποίησε μακροοικονομικά δεδομένα αφορώντα όλους τους γεωργούς και όχι μόνο τους γεωργούς του κατ' αποκοπή συστήματος ΦΠΑ. Εξ αυτού έπεται ότι οι λοιπές αιτιάσεις της προσφυγής που αφορούν αυτό το σημείο είναι απαράδεκτες.

Στη συνέχεια, η ιταλική κυβέρνηση παρέχει διευκρινίσεις όσον αφορά τα δύο έγγραφα της 26ης Ιουνίου 1982 και της 15ης Φεβρουαρίου 1984 στα οποία παραπέμπει η Επιτροπή.

Συγκεκριμένα, στο πρώτο έγγραφο αναφέρεται ότι κατόπιν των υπολογισμών των ιταλικών αρχών, το κατ' αποκοπή ποσοστό συμψηφισμού του ΦΠΑ, που με την υπουργική απόφαση της 5ης Ιανουαρίου 1981, είχε καθοριστεί σε 15 % μειώθηκε σε 14 % με την υπουργική απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 1983. Κατ' αυτό τον τρόπο διορθώθηκε η ελαφρά υπερεκτίμηση του κατ' αποκοπή ποσοστού συμψηφισμού.

Όσον αφορά το δεύτερο έγγραφο της 15ης Φεβρουαρίου 1984 του ιταλού Υπουργού Γεωργίας προς τον αντιπρόεδρο της Επιτροπής, ο εν λόγω υπουργός ουδόλως επιβεβαίωσε την ύπαρξη ενός « υπέρ το δέον συμψηφισμού », όπως διατείνεται η Επιτροπή. Δεν υφίσταται τέτοια ομολογία. Με το έγγραφο αυτό επιβεβαιώνεται μόνο ότι η ιταλική κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να αναζητήσει, από κοινού με την Επιτροπή, μια πολιτική, συνολική και συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς και ότι, στην περίπτωση αυτή, θα δεχόταν μείωση κατά 1,5 % του μέσου κατ' αποκοπή συντελεστή του ΦΠΑ για τους γεωργούς και την καταβολή προς την Επιτροπή του αντίστοιχου μέρους των ιδίων πόρων, δηλαδή 20 δισεκατομμύρια LIT ανά μονάδα μειώσεως.

Β — *Επί της αιτιάσεως που αφορά την υπερεκτίμηση των κατ' αποκοπή ποσοστών συμψηφισμού που έχουν καθοριστεί για τα βοοειδή, τα χοιροειδή και το γάλα*

Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι η επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η ιταλική κυβέρνηση για να δικαιολογήσει τον κατ' αποκοπή συντελεστή που ισχύει για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις βοοειδών και χοιροειδών καθώς και την παραγωγή γάλακτος δεν είναι πειστική, διότι δεν παρατίθενται στοιχεία από τα οποία να αποδεικνύεται ότι η προστιθέμενη αξία είναι ασήμαντη. Εξάλλου, έστω και αν η προστιθέμενη αξία ήταν όντως μηδαμινή, η ύπαρξη ενός σημαντικού υπέρ το δέον συμψηφισμού για τους εν λόγω τομείς προκύπτει από τον ίδιο το συντελεστή συμψηφισμού, ο οποίος είναι της τάξεως του 14 %, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των ισχυόντων για τις εισροές συντελεστών ποικίλλει μεταξύ 2 και 10 %. Άλλωστε, οι ίδιες οι ιταλικές αρχές έχουν παραδεχθεί, με το έγγραφο της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ιταλίας της 26ης Ιουνίου 1982, ότι έγινε ελαφρά υπερεκτίμηση του κατ' αποκοπή ποσοστού για την κτηνοτροφία.

Σχετικά, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη φιλοσοφία του άρθρου 25, παράγραφος 3, στις εθνικές αρχές εναπόκειται να προσκομίσουν στην Επιτροπή τα αναγκαία στοιχεία συνοδευόμενα με τις κατάλληλες αποδείξεις.

Όμως, η Επιτροπή φρονεί ότι η ιταλική κυβέρνηση βασίζεται επί αφηρημένων και αναπόδεικτων ισχυρισμών όταν διατείνεται ότι η παραγωγή των ιταλών κτηνοτρόφων δεν επαρκεί για την ικανοποίηση της εσωτερικής ζήτησης και δεν έχει περιθώρια αυξήσεως ικανά να της επιτρέψουν να καλύψει τη διαφορά σε σχέση με την εσωτερική ζήτηση. Επομένως, το ύψος 14 % του συντελεστή συμψηφισμού δεν επηρεάζει καθόλου την αύξηση της παραγωγής η οποία έχει μείνει στάσιμη. Πράγματι, εφόσον η κατάσταση των ιταλών κτηνοτρόφων είναι αυτή που περιγράφεται, δεν θα μπορούσε να διατηρηθεί στα τωρινά της επίπεδα παρά μόνο ενισχυόμενη με εξωτερικά οικονομικά μέσα, δηλαδή χάρη στον κατ' αποκοπή συντελεστή επιστροφής του 14 % του οποίου τουλάχιστον το ήμισυ αποτελεί στην πραγματικότητα συγκεκαλυμμένη ενίσχυση, προς τον τομέα και, κατά συνέπεια, καταστρατήγηση του κατ' αποκοπή συστήματος επιστροφών. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, ο ιταλός Υπουργός Γεωργίας ισχυρίστηκε, με το έγγραφο της 15ης Φεβρουαρίου 1984, ότι η οικονομία ολόκληρου του τομέα θα κατέρρεε χωρίς τους πόρους που προέρχονται από μια υψηλή κατ' αποκοπήν επιστροφή.

Εξάλλου, όταν η ιταλική κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι είναι αδύνατη η πραγματοποίηση στατιστικών υπολογισμών όσον αφορά την παραγωγή των μικρών κτηνοτροφικών επιχειρήσεων διότι αυτό θα κατέληγε σε τιμές ανώτερες του προηγουμένως καταβληθέντος ΦΠΑ, απλώς ομολογεί έμμεσα την ύπαρξη κατ' αποκοπή επιστροφής υψηλότερης αυτής που θα προέκυπτε αν λαμβάνονταν υπόψη μόνο τα γνωστά στατιστικά στοιχεία. Επιπλέον, οι προβαλλόμενες στατιστικής φύσεως παραλείψεις ουδόλως αποτελούν δικαιολογία εφόσον, αφενός, τα άλλα κράτη μέλη επιτελούν ορθώς αυτό το έργο και, αφετέρου, τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία υποβάλλονται με ακρίβεια στο Γραφείο Στατιστικής.

Επομένως, η ιταλική κυβέρνηση δεν επιδιώκει, εν προκειμένω, να δικαιολογήσει τη μέθοδο υπολογισμού που ακολούθησε, όπως όφειλε, αλλά να αποδείξει ότι η μέθοδος αυτή δεν είναι υπερβολική, προβαίνοντας προς τούτο στην ανάλυση των αποτελεσμάτων, ειδικότερα τη μη αύξηση της παραγωγής ή του εφοδιασμού. Όμως, αυτό είναι αντίθετο προς την οδηγία η οποία προβλέπει συγκεκριμένη μέθοδο υπολογισμού. Το γεγονός ότι δεν υπήρξε αύξηση της παραγωγής έχει διφορούμενη σημασία και, όσον αφορά την κάμψη του δείκτη εφοδιασμού, αυτό οφείλεται στην αύξηση της κατανάλωσης (επί ίσης παραγωγής, η κατά κεφαλή κατανάλωση ανήλθε, κατά τα έτη 1981, 1982 και 1983, από 23 σε 26 kg).

Τέλος, η Επιτροπή αντικρούει το επιχείρημα της ιταλικής κυβερνήσεως ότι η απόδειξη του υπέρ το δέον συμψηφισμού στον υπό κρίση τομέα δεν μπορεί εξάλλου να συναχθεί εγκύρως από τα στοιχεία που οι ιταλικές αρχές έχουν εκπονήσει και διαβιβάσει για το σκοπό των ιδίων πόρων. Και αυτό για αρκετούς λόγους. Πρώτον, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι υφίσταται στενότατος σύνδεσμος μεταξύ του ποσοστού συμψηφισμού και του καθορισμού των αντιστοίχων ιδίων πόρων· ο σύνδεσμος αυτός αφορά την ταυτότητα του συστήματος υπολογισμού που αναφέρεται στο παράρτημα Γ της οδηγίας με τον υπολογισμό των ιδίων πόρων, υπολογίζονται αυτομάτως και τα ποσοστά συμψηφισμού.

Προς απόδειξη αυτού, αρκεί να ληφθεί υπόψη ότι η έκτη οδηγία δεν εκδόθηκε απλώς για το σκοπό της εναρμόνισης, αλλ' αποβλέπει επίσης στον υπολογισμό των προερχομένων από τον ΦΠΑ ιδίων πόρων διά της εφαρμογής κοινού συντελεστή ή ομοιόμορφης φορολογικής βάσης που καθορίζεται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες. Όμως, μεταξύ των κανόνων περί της ομοιόμορφης φορολογικής βάσεως περιλαμβάνεται και το άρθρο 25, το οποίο αποτελεί και το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς. Αν η φορολογητέα βάση δεν καθοριστεί ορθώς (όπως συμβαίνει στην Ιταλία) οι σχετικοί με τους ίδιους πόρους υπολογισμοί είναι αυτομάτως εσφαλμένοι. Αν θέλουμε να τους διορθώσουμε, μοιραία επανερχόμαστε στην ορθή φορολογητέα βάση (βλέπε σχετικά το άρθρο 25, παράγραφος 12).

Δεύτερον, η Επιτροπή αμφισβητεί τον ισχυρισμό της ιταλικής κυβερνήσεως ότι η αναγνώριση ενός γενικού και υπέρ το δέον συμψηφισμού αποτελεί « προϊόν συμβιβασμού ». Φρονεί ότι οι πρόσθετες καταβολές χρημάτων έγιναν προσωρινώς, η δε Επιτροπή τις αποδέχθηκε υπό τη ρητή επιφύλαξη ελέγχου των στοιχείων (όπως αποδεικνύεται από τη σχετική αλληλογραφία).

Τρίτον, το αντλούμενο από την εικοστή οδηγία επιχείρημα, ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μπορεί να χρησιμοποιήσει τον ΦΠΑ για να χορηγήσει ορισμένη ειδική ενίσχυση επιρρωννύει τη θέση της Επιτροπής, διότι από τις διατάξεις της αποδεικνύεται ότι οι πράξεις υπολογισμού πρέπει να είναι οι ίδιες, δηλαδή αυτές που υποδεικνύονται στο παράρτημα Γ της έκτης οδηγίας.

Κατά την *ιταλική κυβέρνηση*, το κατ' αποκοπή ποσοστό του 14 % που ισχύει στο σχετικό τομέα ούτε είναι πολύ υψηλό ούτε παρέχει στους γεωργούς επιστροφές μεγαλύτερες του προηγουμένως καταβληθέντος φόρου προστιθεμένης αξίας. Το ποσοστό αυτό ανταποκρίνεται πλήρως στην ιταλική πραγματικότητα, η δε Επιτροπή δεν απέδειξε το αντίθετο.

Στην Ιταλία, η κτηνοτροφική παραγωγή, ειδικότερα όσον αφορά το γάλα, το βόειο και χοίρειο κρέας, δεν επαρκεί για την ικανοποίηση της εσωτερικής ζητήσεως. Το μεγαλύτερο μέρος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ασχολείται, ταυτόχρονα, με την κτηνοτροφία και την καλλιέργεια της γης και, έστω και αν η εκτροφή βοοειδών και χοιροειδών έχει συχνά αρνητικά αποτελέσματα, οι εν λόγω εκμεταλλεύσεις συνεχίζουν τις δραστηριότητές τους.

Σημαντικότατο ποσοστό ιδιοκτητών μικρών εκμεταλλεύσεων χρησιμοποιούν μέσα παραγωγής που είναι ουσιαστικώς αδύνατο να συμπεριληφθούν στους στατιστικούς υπολογισμούς του τομέα της κτηνοτροφίας. Αλλά αυτά τα μέσα παραγωγής πράγματι υφίστανται και, αν μπορούσαν να απομονωθούν στον τομέα της κτηνοτροφίας, θα συνεπάγονταν σαφή αύξηση των ποσών που έχουν καταβληθεί « σε προγενέστερο στάδιο » σ' αυτόν τον τομέα.

Επομένως, επιβάλλεται να δοθεί περισσότερη προσοχή στην πραγματική κατάσταση της εκμετάλλευσης παρά στα στατιστικά στοιχεία προκειμένου να καθοριστεί αν το ποσοστό

συμψηφισμού που έχει θεσπιστεί για τον τομέα της κτηνοτροφίας και του γάλακτος είναι αντίθετο προς το άρθρο 25, παράγραφος 3, της οδηγίας.

Εν προκειμένω, η ιταλική κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι από τη σύγκριση της κτηνοτροφικής παραγωγής, όπως είχε διαμορφωθεί πριν και μετά την εισαγωγή του κατ' αποκοπή συστήματος ΦΠΑ δεν προκύπτει αύξηση της παραγωγής αυτής, πράγμα που αποδεικνύει ότι δεν συντρέχει παράβαση της προαναφερθείσας διατάξεως της οδηγίας. Επί του σημείου αυτού, η ιταλική κυβέρνηση επισημαίνει, ως παράδειγμα, ότι κατά το 1979, πρώτο έτος εφαρμογής του κατ' αποκοπή συστήματος ΦΠΑ με συντελεστή 15 % για τον τομέα του βοείου κρέατος, ο συντελεστής αυτοεφοδιασμού έμεινε στάσιμος σε σχέση με το 1978, ενώ κατά το 1980 υπέστη ελαφρά μείωση. Η εξέλιξη αυτή δεν θα μπορούσε να εξηγηθεί αν το κατ' αποκοπή ποσοστό του 15 % αποτελούσε επιστροφή ανώτερη του προηγουμένως καταβληθέντος ΦΠΑ.

Εξάλλου, οι 75 000 γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες είναι οι μεγαλύτερες από άποψη κύκλου εργασιών, έχουν επιλέξει το κανονικό σύστημα ΦΠΑ. Εξ αυτού έπεται ότι, γι' αυτόν τον τύπο εκμεταλλεύσεων, το συνολικό ποσό του προηγουμένως καταβληθέντος ΦΠΑ είναι ήδη μεγαλύτερο του ΦΠΑ επί των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών που καταβάλλεται μεταγενέστερα. Αυτός είναι ο λόγος της επιλογής του συνήθους συστήματος, το οποίο επιτρέπει στους εν λόγω κτηνοτρόφους να καλύπτουν τη διαφορά του προοηγουμένως καταβληθέντος ΦΠΑ (η οποία, αντιθέτως, δεν είναι δυνατό να καλυφθεί στο πλαίσιο του κατ' αποκοπή συστήματος που οι εν λόγω εκμεταλλεύσεις θα είχαν αναμφίβολα επιλέξει αν συνεπαγόταν, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, επιστροφές μεγαλύτερες του προηγουμένως καταβληθέντος ΦΠΑ).

Κατά την ιταλική κυβέρνηση, δεν είναι ακριβής ο ισχυρισμός ότι ο υπέρ το δέον συμψηφισμός οφείλεται στο ότι το κατ' αποκοπή ποσοστό είναι 14 %, ενώ το «μεγαλύτερο μέρος των συντελεστών που ισχύουν για τις συναλλαγές που έχουν διενεργηθεί σε προγενέστερο στάδιο ποικίλλει από 2 μέχρι 10 %» (προσφυγή, σ. 9). Πράγματι, και χάριν παραδείγματος, ο συντελεστής του ΦΠΑ για τις συναλλαγές που έχουν διενεργηθεί σε προγενέστερο στάδιο όσον αφορά τον τομέα της «ενέργειας» είναι πάντοτε ανώτερος του 10 %, ενώ ο συντελεστής του ΦΠΑ για τις συναλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί σε προγενέστερο στάδιο στον τομέα των «βοοειδών» είναι 18 %.

Τέλος, η ιταλική κυβέρνηση φρονεί ότι από τα στοιχεία που οι ιταλικές αρχές έχουν εκπονήσει και διαβιβάσει για το σκοπό των ιδίων πόρων δεν μπορεί να συναχθεί ότι υφίσταται, στον υπό κρίση τομέα, υπέρ το δέον συμψηφισμός, και αυτό για τους εξής τρεις λόγους:

Πρώτον, διότι η αναγνώριση γενικώς, ενός υπέρ το δέον συμψηφισμού για το σκοπό του υπολογισμού του μέρους των ιδίων πόρων έγινε, κατόπιν συμβιβασμού, προκειμένου να τεθεί τέρμα στη διαφορά σχετικά με τα έτη 1979-1982 (όπως προκύπτει από το έγγραφο της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ιταλίας της 30ής Οκτωβρίου 1984). Εξάλλου, το άρθρο 3 της εικοστής οδηγίας ΦΠΑ 85/361/ΕΟΚ, της 16ης Ιουλίου 1985, επιτρέπει το χωρισμό των ζητημάτων σχετικά με το ποσοστό συμψηφισμού του ΦΠΑ από αυτά που αφορούν τη διάθεση των ιδίων πόρων. Από τη διάκριση αυτή καταφαίνεται ότι οι ενέργειες των ιταλικών αρχών προκειμένου να τεθεί τέρμα στη διαφορά όσον αφορά τους ιδίους πόρους προκειμένου να αποδεικνύουν την ύπαρξη του υπέρ το δέον συμψηφισμού που προσάπτεται στην κυβέρνηση αυτή.

Επομένως, η ιταλική κυβέρνηση έχει τη γνώμη ότι από τα γενικά στοιχεία που αφορούν τους εθνικούς λογαριασμούς ουδόλως αποδεικνύεται η ύπαρξη ενός υπέρ το δέον συμψηφισμού στον εν λόγω τομέα.

Άλλωστε, η απόδειξη υπάρξεως υπέρ το δέον συμψηφισμού δεν μπορεί να συναχθεί εγκύρως

από τα πορίσματα της έρευνας της μόνιμης επιτροπής (γεωργίας και αλιείας) του ιταλικού κοινοβουλίου. Πράγματι, η έρευνα αυτή έγινε επί δειγμάτων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που δεν αντιπροσωπεύουν την ιταλική γεωργική πραγματικότητα στο σύνολό της: αφορά κυρίως εκμεταλλεύσεις της Βόρειας Ιταλίας.

Γ — *Επί της αιτιάσεως που αφορά το ότι δεν εξαιρούνται από το κατ' αποκοπή σύστημα συμψηφισμού οι παραδόσεις προϊόντων και οι παροχές υπηρεσιών που προορίζονται για τους κατ' αποκοπή γεωργούς*

Η *Επιτροπή* υπογραμμίζει ότι το άρθρο 25, παράγραφος 5, της οδηγίας αποκλείει από το σύστημα του κατ' αποκοπή συμψηφισμού τις παραδόσεις προϊόντων και τις παροχές υπηρεσιών που προορίζονται για τους κατ' αποκοπή γεωργούς. Η παράγραφος 6 παρέχει, στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της εφαρμογής του κατ' αποκοπή συστήματος όπως έχει καθοριστεί στην προηγούμενη παράγραφο, την ευχέρεια επιλογής μιας από τις δύο μεθόδους «καταβολής των ποσών του κατ' αποκοπή συμψηφισμού»: είτε από τον υποκείμενο στο φόρο αγοραστή ή λήπτη (όπως συμβαίνει στην Ιταλία: ο αγοραστής ή ο αποδέκτης καταβάλλει στον κατ' αποκοπή γεωργό, ο οποίος και τον παρακρατεί ως συμψηφισμό, ΦΠΑ 14 % που στη συνέχεια εκπίπτεται από το φόρο που οφείλει ο πρώτος) είτε από τη δημόσια αρχή (όπως συμβαίνει στη Γαλλία: το τιμολόγιο δεν περιλαμβάνει τον ΦΠΑ, τον οποίο ο αγοραστής δεν καταβάλλει στον κατ' αποκοπή γεωργό και, όπως είναι επόμενο, δεν εκπίπτει στη συνέχεια, αλλά το εν λόγω τιμολόγιο υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές οι οποίες, κατόπιν ελέγχου, προβαίνουν στην καταβολή των ποσών του κατ' αποκοπή συμψηφισμού).

Τέλος, η παράγραφος 8 αναφέρεται σε καταστάσεις άσχετες προς τον τομέα εφαρμογής του κατ' αποκοπή συστήματος που έχει καθοριστεί στην προαναφερθείσα παράγραφο 5.

Όμως, με το άρθρο 34 του προεδρικού διατάγματος 633 της 26ης Οκτωβρίου 1972 δεν αποκλείονται από το σύστημα αυτό οι παραδόσεις προϊόντων και οι παροχές υπηρεσιών που προορίζονται για τους κατ' αποκοπή γεωργούς αυτού του συστήματος.

Η *ιταλική κυβέρνηση* υποστηρίζει ότι αυτή καθαυτή, η παράγραφος 5 του άρθρου 25 της έκτης οδηγίας ΦΠΑ δεν περιορίζει την εφαρμογή των κατ' αποκοπή ποσοστών, αλλά αποσκοπεί αποκλειστικά στο να παράσχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβλέψουν μια άλλη μέθοδο καταβολής των ποσών του κατ' αποκοπή συμψηφισμού από τους αγοραστές, τους αποδέκτες των υπηρεσιών ή το κράτος.

Η εν λόγω κυβέρνηση φρονεί ότι από την ερμηνεία των παραγράφων 5, 6 και 8 του άρθρου 25, σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγεται ότι ο μηχανισμός κατά τον οποίο οι κατ' αποκοπή γεωργοί μπορούν να πετύχουν το συμψηφισμό της επιβαρύνσεως με την προηγουμένως καταβληθείσα φορολογική επιβάρυνση είναι σε γενικές γραμμές ο ακόλουθος:

— αν ο αγοραστής των αγαθών που παραδόθηκαν ή ο αποδέκτης των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από τους κατ' αποκοπή γεωργούς δεν είναι κατ' αποκοπή γεωργός αλλ' άλλος υποκείμενος στο φόρο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι η καταβολή του κατ' αποκοπή συμψηφισμού στους γεωργούς θα πραγματοποιηθεί είτε από τους αγοραστές είτε από τις δημόσιες αρχές (παράγραφοι 5 και 6)·

— αν ο αγοραστής ή ο αποδέκτης είναι κατ' αποκοπή γεωργός ή μη υποκείμενος στο φόρο, η ευχέρεια αυτή παύει να υφίσταται και το ποσό του κατ' αποκοπή συμψηφισμού καταβάλλεται αποκλειστικά από τον αγοραστή των αγαθών ή τον αποδέκτη της υπηρεσίας (παράγραφος 8).

Από την εξέταση των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι το άρθρο 34 του προεδρικού διατάγματος 633 του 1972, με το να ορίζει, αφενός,

ότι τα κατ' αποκοπή ποσοστά συμψηφισμού εφαρμόζονται στις συναλλαγές που οι κατ' αποκοπή γεωργοί διενεργούν με οποιουσδήποτε αγοραστές και, αφετέρου, ότι ο συμψηφισμός καταβάλλεται πάντοτε από τους αγοραστές, είναι απολύτως σύμφωνο με τις αρχές του άρθρου 25 της κοινοτικής οδηγίας.

IV — Ερωτήσεις που τέθηκαν στους διαδίκους

Το Δικαστήριο κάλεσε τους διαδίκους να του υποβάλουν τα πιο κάτω στοιχεία και έγγραφα.

Α — 1. Η *Επιτροπή* κλήθηκε να αναφέρει τις πηγές επί των οποίων στηρίχθηκε για να συναγάγει ότι βάσει των στοιχείων που είχε παράσχει η ιταλική κυβέρνηση μπορούσε να καταλήξει έμμεσα στο συμπέρασμα ότι « ο συντελεστής συμψηφισμού για το βόειο και το χοίρειο κρέας καθώς και το νωπό γάλα έπρεπε να έχει καθοριστεί σε επίπεδο μη υπερβαίνον το 7 %, αντί του 14 % που εφαρμόζεται επί του παρόντος », και να εξηγήσει λεπτομερέστερα τους υπολογισμούς που την οδήγησαν σ' αυτό το συμπέρασμα.

2. Εξάλλου, η Επιτροπή κλήθηκε να καταθέσει κατάλογο των κρατών μελών που έχουν θεσπίσει κατ' αποκοπή σύστημα για τους γεωργούς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 25 της έκτης οδηγίας 77/388 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, και να αναφέρει τα κατ' αποκοπή ποσοστά συμψηφισμού που έχουν, ενδεχομένως, καθορίσει για το βόειο κρέας, το χοίρειο κρέας, και το νωπό γάλα καθώς και το συντελεστή του ΦΠΑ που έχει προηγουμένως καταβληθεί από τους κατ' αποκοπή γεωργούς. Σχετικά, ζητήθηκε από την Επιτροπή να αναφέρει σε ποιο βαθμό αυτά τα ποσοστά συμψηφισμού έχουν επηρεαστεί, στα διάφορα κράτη μέλη, από το μέσο όρο των επιτοκίων που ισχύουν για τις πιστώσεις που οι τράπεζες χορηγούν στους πελάτες τους.

3. Η Επιτροπή κλήθηκε επίσης να εξηγήσει κατά ποίο τρόπο οι αριθμοί που περιλαμβάνονται στην έρευνα της Camera dei Deputati σχετικά με το κόστος παραγωγής, μεταποίησης και διανομής των γεωργικών προϊόντων επιτρέπουν τη διαπίστωση ενός υπέρ το δέον συμψηφισμού υπέρ των παραγωγών βοείου και χοιρείου κρέατος.

Β — 1. Η *Ιταλική Δημοκρατία* κλήθηκε να υποβάλει:

α) τα μακροοικονομικά δεδομένα που αφορούν αποκλειστικά τους κατ' αποκοπή γεωργούς των τομέων του βοείου και χοιρείου κρέατος καθώς και του νωπού γάλακτος για τα έτη 1978, 1979 και 1980·

β) τα συνολικά ποσά όσον αφορά, επίσης, αποκλειστικά τους κατ' αποκοπή γεωργούς, για τους αναφερθέντες τομείς και έτη:

i) της τελικής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της αυτοκαταναλώσεως,

ii) των ενδιάμεσων καταναλώσεων και του ακαθάριστου σχηματισμού κεφαλαίου,

iii) του ΦΠΑ που έχει καταβληθεί επί των αναφερθεισών στο σημείο ii) συναλλαγών.

2. Η Ιταλική Δημοκρατία κλήθηκε επίσης να αναφέρει τους συντελεστές του ΦΠΑ που ισχύουν για τις διάφορες συναλλαγές που διενεργούνται σε προγενέστερο στάδιο από τους κατ' αποκοπή γεωργούς και να διευκρινίσει ποιο είναι το μέσο ποσοστό κάθε τύπου συναλλαγής σε σχέση με την αξία του συνόλου των συναλλαγών που έχουν διενεργηθεί σε προγενέστερο στάδιο από τους γεωργούς αυτούς.

3. Τέλος η Ιταλική Δημοκρατία κλήθηκε να προσκομίσει στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις μονάδες εκτροφής βοοειδών και χοιροειδών, αυτών που αγοράζουν ζώα από το εξωτερικό, αφενός και των μονάδων ολοκληρωμένου κύκλου αφετέρου.

Με έγγραφο της 7ης Απριλίου 1987, η *ιταλική κυβέρνηση* διαβίβασε στην Επιτροπή τα εξής στοιχεία.

Ερώτηση Β — 1

α) Μακροοικονομικά δεδομένα που αφορούν αποκλειστικά τους κατ' αποκοπή γεωργούς των τομέων « βόειο κρέας, χοίρειο κρέας και νωπό γάλα » για τα έτη 1978, 1979 και 1980:

(σε δισεκατομμύρια LIT)

Έτος	Τομέας της κτηνοτροφίας γενικά		Τομέας βοοειδών, χοιροειδών, γενικά γάλακτος	
	εκροή	εισροή	εκροή	εισροή
1978	7 536,6	5 804,2	5 193,2	4 449,4
1979	8 748,3	6 575,7	6 092,4	5 140,6
1980	10 238,3	7 923,2	7 129,3	6 205,9

β) Συνολικές ποσότητες όσον αφορά τους κατ' αποκοπή γεωργούς για τον τομέα « βόειο κρέας, χοίρειο κρέας και νωπό γάλα » για τα πιο κάτω έτη (σε δισεκατομμύρια LIT):

i) τελική παραγωγή συμπεριλαμβανομένης της αυτοκαταναλώσεως:

1978	5 193,2
1979	6 092,4
1980	7 129,3

ii)

	Ενδιάμεση κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Σύνολο
1978	3 285,0	1 164,4	4 449,4
1979	3 735,3	1 405,3	5 140,6
1980	4 550,0	1 655,9	6 205,9

iii) ΦΠΑ που καταβλήθηκε επί των μνημονευομένων στο σημείο ii) συναλλαγών:

1978	166,5	163,0	329,5
1979	225,5	198,1	423,6
1980	328,5	208,8	537,3

Ερώτηση Β — 2

Συντελεστής του ΦΠΑ (μέσος όρος) που εφαρμόζεται στις διάφορες συναλλαγές:

(%)

	Ενδιάμεση κατανάλωση	Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	Σταθμισμένος μέσος όρος
1978	5,4	14	7,41
1979	6,84	12,14	8,28
1980	7,21	12,6	8,43

Ερώτηση Β — 3

Η ιταλική κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι δεν διαθέτει στοιχεία που να της επιτρέπουν να υπολογίσει, όσον αφορά την εκτροφή βοοειδών και χοιροειδών, τα αντίστοιχα ποσοστά των μονάδων κτηνοτροφίας που αγοράζουν ζώα από το εξωτερικό, αφενός, και των μονάδων ολοκληρωμένου κύκλου, αφετέρου. Προσθέτει όμως ότι οι ιταλοί κτηνοτρόφοι αγοράζουν κάθε χρόνο, κατά κύριο λόγο από χώρες της ΕΟΚ, μεταξύ 2 και 2,4 εκατομμυρίων βοοειδών (μόσχων) προκειμένου να εισαχθούν σε στάβλους με τελικό προορισμό το σφαγείο. Εξάλλου, εισάγονται, κατά μέσο όρο, 500 000 έως 900 000 χοίροι, από τους οποίους το 20 μέχρι 30 % εισάγεται σε στάβλους.

Σχετικά με τις ερωτήσεις που της τέθηκαν, η *Επιτροπή* απέστειλε στο Δικαστήριο, με έγγραφο της 29ης Απριλίου 1987, απαντήσεις οι οποίες μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Ερώτηση Α — 1

Τα μακροοικονομικά δεδομένα που χρησιμοποίησε η Επιτροπή προκειμένου να προσδιορίσει ότι το ποσοστό συμψηφισμού δεν πρέπει να υπερβαίνει το 7 %, είναι αυτά που της διαβίβασε η ιταλική κυβέρνηση στο πλαίσιο των ελέγχων σχετικά με τους ιδίους πόρους. Από τα δεδομένα αυτά, τα οποία αφορούν το σύνολο του γεωργικού τομέα, προκύπτουν οι εισροές και εκροές των γεωργών καθώς και το ποσό του ΦΠΑ που εφαρμόζεται επ' αυτών. Προκειμένου να καθορίσει, για κάθε έτος, το ποσοστό του συμψηφισμού, η Επιτροπή έλαβε υπόψη, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 25 της οδηγίας, τα σχετικά με τις εισροές και εκροές των τριών τελευταίων ετών στοιχεία.

Το ορθό ποσοστό συμψηφισμού για το έτος 1979 προκύπτει από τη μέθοδο υπολογισμού που παρατίθεται σχηματικά πιο κάτω (οι τιμές εκφράζονται σε δισεκατομμύρια LIT):

α) Z, ο συντελεστής για το ποσό που, πρέπει να επιστραφεί όσον αφορά το γεωργικό τομέα, καθοριζόμενος σύμφωνα με τον τύπο

$$\frac{X \times 100}{Y}$$, όπου X

αντιπροσωπεύει το ποσό του ΦΠΑ που έχει επιβαρύνει τις εισροές των τριών τελευταίων ετών των κατ' αποκοπή γεωργών και Y το ποσό των εκροών των τριών αυτών ετών.

X = σύνολο ΦΠΑ επί των εισροών των ετών 1976, 1977, 1978 = 2 040,80

Y = σύνολο των εκροών των ετών 1976, 1977, 1978 (πλην ΦΠΑ) = 52 529,0

Z = συντελεστής για το ποσό που πρέπει να επιστραφεί όσον αφορά το σύνολο του γεωργικού τομέα για το 1979 =

$$\frac{2\,040{,}80 \times 100}{52\,529{,}0} = 3{,}88\,\%$$

β) Z', ο συντελεστής για το ποσό που πράγματι επιστράφηκε όσον αφορά το γεωργικό τομέα, καθοριζόμενος σύμφωνα με τον τύπο

$$\frac{X' \times 100}{Y'}$$, όπου X'

αντιπροσωπεύει το ποσό του ΦΠΑ που πράγματι επιστράφηκε εντός του 1979 και Y' τις εκροές αυτού του έτους.

Χ' = ποσό του ΦΠΑ που επιστράφηκε επί των εκροών του 1979 = 1 434,30

Υ' = καθαρή εκροή ΦΠΑ του έτους 1979 = 24 187,00

Ζ' = συντελεστής για το ποσό που πράγματι επιστράφηκε όσον αφορά το σύνολο του τομέα για το 1979 =

$$\frac{1\,434{,}30 \times 100}{24\,187{,}00} = 5{,}93\,\%$$

γ) Κ, η διαφορά μεταξύ των δύο συντελεστών (Ζ' − Ζ = Κ), αντιπροσωπεύει το ποσοστό του υπέρ το δέον συμψηφισμού για το σύνολο του γεωργικού τομέα για το 1979 (Ζ' − Ζ) = 5,93 % − 3,88 % = 2,05 % (= Κ)

δ) Κ', το ποσό του ΦΠΑ που επιστράφηκε καθ' υπέρβαση προσδιορίζεται σύμφωνα με τον τύπο

$$\frac{Y' \times K}{100} = K':$$

Υ' = καθαρή εκροή ΦΠΑ του έτους 1979

Κ = συντελεστής του υπέρ το δέον συμψηφισμού

Κ' = ποσό του ΦΠΑ που επιστράφηκε καθ' υπέρβαση =

$$\frac{24\,187{,}00 \times 2{,}05}{100} = 495\,830$$

ε) R, ο ΦΠΑ που πράγματι επιστράφηκε στους τομείς του βοείου και χοιρείου κρέατος καθώς και του γάλακτος για το έτος 1979 προκύπτει από την πρόσθεση των στατιστικών στοιχείων της παραγωγής του 1979

R = 390 940 + 114 000 + 353 682 = 858 662

R', ο ΦΠΑ που θα έπρεπε να έχει επιστραφεί στον πιο πάνω τομέα προκύπτει σύμφωνα με τον τύπο R − Κ' = R' (R − Κ') = 858 662 − 495 830 = 362 832 (= R')

στ) ο ορθός συντελεστής όσον αφορά τους τομείς του βοείου και χοιρείου κρέατος καθώς και του γάλακτος που έπρεπε να εφαρμοστεί για το έτος 1979 καθορίζεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$\frac{R' \times 100}{\text{εκροές } 1979} = \frac{362\,832 \times 100}{6\,514{,}7} = 5{,}57\,\%$$

Χρησιμοποιώντας την πιο πάνω σχηματική παράσταση, η Επιτροπή κατέθεσε, για τα έτη 1980, 1981 και 1982 τους εξής υπολογισμούς.

Έτος 1980

Χ = 2 574,30

Υ = 61 971,80

Συντελεστής για το ποσό που έπρεπε να επιστραφεί

$$\frac{X \times 100}{Y} = 4{,}15\,\% \ (= Z)$$

ΦΠΑ που επιστράφηκε (Χ') = 1 736,1

Εκροή του έτους (Υ') = 28 517,8

Συντελεστής για το ποσό που επιστράφηκε

$$\frac{X' \times 100}{Y'} = 6{,}08\,\% \ (= Z')$$

Υπέρ το δέον συμψηφισμός (Ζ' − Ζ) = 1,93 % (= Κ)

Ποσό του ΦΠΑ που επιστράφηκε καθ' υπέρβαση

$$\frac{(Y' \times K)}{100} = \frac{28\,517{,}8 \times 1{,}93}{100} = 550{,}393$$

(= Κ')

ΦΠΑ που επιστράφηκε όσον αφορά τους τομείς του βοείου και χοιρείου κρέατος καθώς και του γάλακτος κατά το 1980 = 446,502 + 184,908 + 409,573 = 1 040,983

ΦΠΑ που έπρεπε να επιστραφεί (1 040,983 — 550,393) = 549,352

Εκροές βοοειδών κλπ. έτους 1980

= 3 133,2 + 1 607,9 + 2 874,2 = 7 615,3

Συντελεστής ΦΠΑ = $\frac{549\,352 \times 100}{7\,615,3}$ = 7,21 %

Έτος 1981

X = 3 181,20

Y = 72 999,00

ΦΠΑ που επιστράφηκε

$\frac{X \times 100}{Y}$ = 4,35 % (= Z)

Συντελεστής για το ποσό που έπρεπε να επιστραφεί (X') = 2 149,2

Εκροή του έτους (Y') = 32 226,0

Συντελεστής για το ποσό που επιστράφηκε

$\frac{X' \times 100}{Y'}$ = 6,66 % (= Z')

Υπέρ το δέον συμψηφισμός (Z' — Z) = 2,31 % (= K)

Ποσό του ΦΠΑ που επιστράφηκε καθ' υπέρβαση

$\frac{(Y' \times K)}{100} = \frac{32\,226 \times 2,31}{100}$ = 744,420 (= K')

ΦΠΑ που επιστράφηκε όσον αφορά το βόειο και χοίρειο κρέας καθώς και το γάλα κατά το 1981 = 569,190 + 284,820 + 470,250 = 1 324,260

ΦΠΑ που έπρεπε να επιστραφεί (1 324,260 — 744,420) = 579,840

Εκροές βοοειδών κλπ. έτους 1981

= 3 794,6 + 1 898,8 + 3 135,0 = 8 828,40

Συντελεστής ΦΠΑ = $\frac{579,840 \times 100}{8\,828,40}$ = 6,56 %

Έτος 1982

X = 3 967,90

Y = 84 930,80

Συντελεστής για το ποσό που έπρεπε να επιστραφεί

$\frac{X \times 100}{Y}$ = 4,67 % (= Z)

ΦΠΑ που επιστράφηκε (X') = 2 492,0

Εκροή του έτους (Y') = 36 214,0

Συντελεστής για το ποσό που επιστράφηκε

$\frac{X' \times 100}{Y'}$ = 6,88 % (= Z')

Υπέρ το δέον συμψηφισμός (Z' — Z) = 2,21 % (= K)

Ποσό του ΦΠΑ που επιστράφηκε καθ' υπέρβαση

$\frac{(y' \times K)}{100} = \frac{36\,214,0 \times 2,21}{100}$ = 800,329 (= K')

ΦΠΑ που επιστράφηκε όσον αφορά τους τομείς των βοοειδών, των χοιροειδών και του γάλακτος κατά το 1982 = 640,370 + 345,150 + 573,750 = 1 559,270

ΦΠΑ που έπρεπε να επιστραφεί (1 559,270 — 800,329) = 758,941

Εκροές βοοειδών κλπ. έτους 1982 = 4 269,1 + 2 301,4 + 3 825,0 = 10 395,5

$$\text{Συντελεστής του ΦΠΑ} = \frac{758{,}941 \times 100}{10\,395{,}5} =$$

7,30 %

Ερώτηση Α — 2

Η Επιτροπή προσκόμισε κατάλογο των κρατών μελών που έχουν θεσπίσει κατ' αποκοπή σύστημα για τους γεωργούς συνοδευόμενο από εισαγωγικό σημείωμα όπου περιγράφονται οι δύο βασικοί τύποι του κατ' αποκοπή συστήματος που εφαρμόζονται εντός της Κοινότητας.

Στο ένα από τα δύο αυτά συστήματα, ο ΦΠΑ που έχει προηγουμένως καταβληθεί επί των μέσων παραγωγής συμψηφίζεται μέσω των τιμών πωλήσεως των προϊόντων. Οι γεωργοί πωλούν τα προϊόντα τους σε τιμή στην οποία περικλείεται η φορολογική επιβάρυνση και παρακρατούν το κατ' αυτό τον τρόπο εισπραχθέν ποσό.

Στο άλλο σύστημα, ο ΦΠΑ που έχει προηγουμένως καταβληθεί επιστρέφεται κατ' αποκοπή από το δημόσιο ταμείο: οι γεωργοί πωλούν τα προϊόντα τους σε τιμή άνευ φόρου, δηλαδή χωρίς την προσθήκη του ΦΠΑ και λαμβάνουν στη συνέχεια, κατόπιν υποβολής αιτήσεως στις αρμόδιες φορολογικές αρχές, επιστροφή αντιστοιχούσα στο κατ' αποκοπή συντελεστή που εφαρμόζεται στην αξία των πωλήσεών τους.

Και στις δύο περιπτώσεις οι γεωργοί δεν προβαίνουν σε καμιά άμεση καταβολή του ΦΠΑ στο δημόσιο ταμείο.

Απαντώντας στο δεύτερο μέρος του πιο πάνω ερωτήματος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υφίσταται καμιά επίδραση μεταξύ του μέσου όρου του ύψους των επιτοκίων για τις πιστώσεις που χορηγούνται από τις τράπεζες και των κατ' αποκοπή ποσοστών συμψηφισμού εφόσον οι εν λόγω πιστώσεις απαλλάσσονται του ΦΠΑ σ' ολόκληρη την Κοινότητα. Τα εν λόγω επιτόκια ενσωματώνονται στο κόστος παραγωγής και, ως εκ τούτου, μετακυλίονται στις τιμές πωλήσεως των προϊόντων.

Ερώτηση Α — 3

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η έρευνα που πραγματοποίησε η Camera dei deputati αποτελεί σημαντικότατη ένδειξη περί του υπέρ το δέον συμψηφισμού κατά το μέτρο που επισημαίνει τα ποσοστά των διαφόρων εξόδων παραγωγής του βοείου κρέατος, του χοιρείου κρέατος και του γάλακτος και καθιστά δυνατό το διαχωρισμό των εξόδων που έχουν επιβαρυνθεί με ΦΠΑ από αυτά που απαλλάσσονται. Η Επιτροπή αναλύει την εν λόγω έρευνα για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για τη λογική απόδειξη της ύπαρξης υπέρ το δέον συμψηφισμού, καίτοι αναγνωρίζει ταυτόχρονα ότι απουσιάζουν τα στοιχεία τα σχετικά με τις εισροές και εκροές των υπό εξέταση τομέων που χρησιμοποίησε ως βάση του υπολογισμού που αποτελεί το αντικείμενο της απάντησής της στο ερώτημα Α — 1.

Παρατηρήσεις της Επιτροπής και της ιταλικής κυβερνήσεως επί της απαντήσεως του αντιδίκου

Με έγγραφο της 26ης Μαΐου 1987, η *Επιτροπή* διατύπωσε, επί της απαντήσεως που έδωσε η ιταλική κυβέρνηση στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου, τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

1. Οι απαντήσεις της ιταλικής κυβερνήσεως είναι λακωνικές και δεν αναφέρονται καθόλου στις πηγές, ενώ η Επιτροπή πάντοτε προσκο-

μίζει σχολιασμένα στοιχεία και αναφέρει την προέλευση των πληροφοριών της.

2. Τα ποσοστά που εμφαίνονται στην τελευταία στήλη « μέση σταθμισμένη αξία » της απάντησης που έδωσε η εν λόγω κυβέρνηση στην ερώτηση Β — 2 [« συντελεστής ΦΠΑ (μέσος) που εφαρμόστηκε στις συναλλαγές »] πόρρω απέχουν από το 14 % που η ιταλική κυβέρνηση επιστρέφει κατ' αποκοπή στους γεωργούς ενώ, αντιθέτως, προσεγγίζουν σημαντικά το ποσοστό που έχει κριθεί παραδεκτό από την Επιτροπή (7 % κατά μέγιστο όριο).

Η στοιχειώδης επεξεργασία των στοιχείων που παρέσχε η ιταλική κυβέρνηση στην απάντησή της στην ερώτηση Β — 1, δηλαδή η διαίρεση του ποσού του καταβληθέντος ΦΠΑ που αναφέρεται στην τελευταία στήλη του σημείου iii), στοιχείο β), διά της αξίας των εκροών που αναφέρονται στον πίνακα υπό στοιχείο α), επιτρέπει τον καθορισμό του ακριβούς κατ' αποκοπή συντελεστή επιστροφής, εφόσον οι προκύπτοντες αριθμοί προσεγγίζουν ακόμα περισσότερο το μέσο όρο του 7 % του οποίου υπεραμύνεται η Επιτροπή (6,34 % για το 1978, 6,95 % για το 1979 και 7,53 % για το 1980).

Τα ποσοστά που αναφέρει η Επιτροπή (5,57 % για το 1979 και 7,21 % για το 1980), είναι ακόμα χαμηλότερα καθόσον οι αριθμοί της ιταλικής κυβερνήσεως αναφέρονται προφανώς στο μόνο έτος που λήφθηκε υπόψη, ενώ της Επιτροπής λαμβάνουν υπόψη, σύμφωνα με την έκτη οδηγία, τα στοιχεία που αφορούν τα τρία προηγούμενα έτη.

3. Η Επιτροπή οπωσδήποτε εκπλήσσεται από την απάντηση που έδωσε η ιταλική κυβέρνηση στην ερώτηση Β — 3.

Η Επιτροπή απλώς εφιστά την προσοχή του Δικαστηρίου επί της απαντήσεώς της στην ερώτηση Α — 3 στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία που ζητήθηκαν από την ιταλική κυβέρνηση σχετικά με τα βοοειδή και παρασχέθηκαν από το Ιταλικό Ινστιτούτο Στατιστικής.

Με έγγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 29 Μαΐου 1987, η *ιταλική κυβέρνηση* διατύπωσε τις ακόλουθες παρατηρήσεις, επί της απαντήσεως της Επιτροπής στις ερωτήσεις που της απηύθυνε το Δικαστήριο.

1. Τα βασικά στοιχεία που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για τους υπολογισμούς της στην απάντησή της στην ερώτηση Α — 1, είναι, όντως, αυτά που έχουν γνωστοποιηθεί από το ιταλικό δημόσιο με βάση επίσημες στατιστικές και αναφέρονται στην κατάσταση των εθνικών λογαριασμών που αφορούν τη γεωργία στο σύνολό της· δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά δεν έχουν χωριστεί, δεν επιτρέπουν τον προσδιορισμό του μεγέθους του κύκλου εργασιών των κατ' αποκοπή γεωργών, διότι δεν τον απομονώνουν από αυτόν των γεωργών που υπόκεινται στο σύνηθες σύστημα του ΦΠΑ.

Εντούτοις, τα εν λόγω στοιχεία προέκυψαν όχι, όπως ισχυρίστηκε η Επιτροπή, διά της αποδοχής των αιτιάσεων της επιτροπής ελέγχου στο πλαίσιο των σχετικών με τους ιδίους πόρους ελέγχων, αλλά από καταχωρίσεις που αποφασίστηκαν βάσει ενδελεχών αναθεωρήσεων που έγιναν για ορισμένες θέσεις των επίσημων στατιστικών στοιχείων, των οποίων οι αριθμοί δεν εξέφραζαν κατά τρόπο πλήρη την πραγματική κατάσταση της ιταλικής γεωργίας.

2. Η μέθοδος υπολογισμού που υιοθέτησε η Επιτροπή για τον προσδιορισμό του συντελεστή συμψηφισμού για κάθε εξετασθέν έτος δεν μπορεί να θεωρηθεί ορθή. Το εσφαλμένο της μεθόδου αυτής προκύπτει, ιδίως, από τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τον υπολογισμό του ΦΠΑ που έπρεπε να έχει επιστραφεί στον τομέα « βοοειδή, χοιροειδή και γάλα », η

οποία συνίστατο στην αφαίρεση από το ποσό του ΦΠΑ που είχε πράγματι επιστραφεί στον προαναφερθέντα τομέα του ποσού του ΦΠΑ που είχε επιστραφεί, επιπροσθέτως ως υπέρ το δέον συμψηφισμός, στο σύνολο του γεωργικού τομέα.

3. Η ιταλική κυβέρνηση, καίτοι δεν είναι σε θέση να υποβάλει παρατηρήσεις επί του κατ' αποκοπή συστήματος που έχει υιοθετηθεί από τα άλλα κράτη μέλη, εφόσον δεν διαθέτει σχετικά στοιχεία, φρονεί ότι ο πίνακας των μνημονευόμενων από την Επιτροπή κατ' αποκοπή συντελεστών ΦΠΑ που αφορούν τα τρία προϊόντα του τομέα « βοοειδή, χοιροειδή και γάλα » είναι ελλιπής.

J. C. Moitinho de Almeida
εισηγητής δικαστής